

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Чернівці

РІЗНІ ФОРМИ ОЗНАЧЕННЯ ПРОСТОРІВ ТИПУ W Наведені еквівалентні форми означення просторів типу W .Equivalent forms of definition of W type spaces are presented.

Простори типу W були введені Б.Л. Гуревичем у 50-х роках. Важливість цих просторів полягає в тому, що вони широко використовуються при дослідженні проблеми про класи єдиності та класи коректності розв'язків задачі Коші для рівнянь з частинними похідними зі сталими (або залежними лише від часу) коефіцієнтами та рівнянь, що містять псевдодиференціальні оператори, а також проблеми про розвинення самоспряжених диференціальних операторів за власними функціями.

При вирішенні цих проблем важливо мати оцінки похідних функцій з класів типу W на дійсній осі, оскільки фундаментальні розв'язки задачі Коші для вказаних рівнянь, як правило, є елементами тих чи інших просторів типу W .

Розглянемо функцію $\omega: [0, +\infty) \rightarrow [0, +\infty)$, яка є неперервною і монотонно зростаючою, причому $\omega(0) = 0$, $\omega(1) > 1$, $\omega(\infty) = \infty$. Очевидно, що для кожного $n \in \mathbb{Z}_+$ рівняння $x\omega(x) = n$ має єдиний розв'язок $\rho_n < n$ при $n \geq 1$ і $\rho_0 = 0$ при $n = 0$. Послідовність $\{\rho_n, n \in \mathbb{Z}_+\}$ є зростаючою і необмеженою.

Для $x \geq 0$ розглянемо $\Omega(x) = \int_0^x \omega(\eta) d\eta$.

Функція Ω є диференційовною, зростаючою, опуклою вниз на $[0, +\infty)$, причому $\Omega(0) = 0$, $\Omega(+\infty) = +\infty$. Довизначимо парним чином її на $(-\infty, 0]$.

Розглянемо також функцію $\mu: [0, +\infty) \rightarrow [0, +\infty)$, яка має ті ж властивості, що й функція ω . Для $x \geq 0$ визначимо

$$M(x) = \int_0^x \mu(\xi) d\xi, \quad M(-x) = M(x).$$

За функціями M, Ω побудуємо основні простори $W_M, W^\Omega, W_M^\Omega$ [1], де

$$(\varphi \in W_M) \iff (\exists n > 0 \quad \forall n \in \mathbb{Z}_+ \quad \exists C_n > 0$$

$$\forall x \in \mathbb{R} : |\varphi^{(n)}(x)| \leq C_n \exp\{-M(ax)\});$$

$$(\varphi \in W^\Omega) \iff (\exists b > 0 \quad \forall k \in \mathbb{Z}_+ \quad \exists C_k > 0$$

$$\forall z = x + iy \in \mathbb{C} : |z^{(k)}\varphi(z)| \leq C_k \exp\{\Omega(by)\});$$

$$(\varphi \in W_M^\Omega) \iff (\exists a > 0 \quad \exists b > 0 \quad \exists C > 0$$

$$\forall z = x + iy \in \mathbb{C} :$$

$$|\varphi(z)| \leq C \exp\{-M(ax) + \Omega(by)\}.$$

Теорема 1. Для функції $\varphi \in W_M$ наступні твердження еквівалентні:

$$1) \exists a > 0 \quad \forall n \in \mathbb{Z}_+ \quad \exists C_n > 0 \quad \forall x \in \mathbb{R} :$$

$$|\varphi^{(n)}(x)| \leq C_n \exp\{-M(ax)\};$$

$$2) \exists a_1 > 0 \quad \forall n \in \mathbb{Z}_+ \quad \exists C_n^{(1)} > 0 \quad \forall k \in \mathbb{Z}_+$$

$$\exists \nu_k \in [0, k), \nu_0 = 0, \forall x \in \mathbb{R} :$$

$$|x^k \varphi^{(n)}(x)| \leq C_n^{(1)} \left(\frac{\nu_k}{a_1}\right)^k \exp\{-M(\nu_k)\},$$

де ν_k - розв'язок рівняння $x\mu(x) = k$, $k \in \mathbb{Z}_+$.

Доведення. Доведемо, що з першого твердження випливає друге. Нехай справджується твердження 1). Розглянемо довільне $k \in \mathbb{Z}_+$ і домножимо обидві частини даної нерівності на $|x|^k$, $x \neq 0$. Тоді

$$|x^k \varphi^{(n)}(x)| \leq C_n |x|^k \exp\{-M(ax)\}.$$

$$\text{Знайдемо } \sup_{x>0} x^k \exp\{-M(ax)\}.$$

Засобами диференціального числення то знаходимо, що $x_k = \nu_k/a$ - точка максимуму і

$$\sup_{x>0} x^k \exp\{-M(ax)\} = \left(\frac{\nu_k}{a}\right)^k \exp\{-M(\nu_k)\}.$$

Отже,

$$\exists a > 0 \forall n \in \mathbb{Z}_+ \exists C_n > 0 \forall k \in \mathbb{Z}_+$$

$$\exists \nu_k \in [0, k], \nu_0 = 0, \forall x \in \mathbb{R} :$$

$$|x^k \varphi^{(n)}(x)| \leq C_n \left(\frac{\nu_k}{a}\right)^k \exp\{-M(\nu_k)\},$$

де ν_k - розв'язок рівняння $x\mu(x) = k$, $k \in \mathbb{Z}_+$.

Нехай тепер є правильним твердження 2). Тоді для $x \neq 0$ отримуємо

$$\begin{aligned} & \forall k \in \mathbb{Z}_+ \forall n \in \mathbb{Z}_+ : |\varphi^{(n)}(x)| \leq \\ & \leq C_n^{(1)} \left(\frac{\nu_k}{a_1|x|}\right)^k \exp\{-M(\nu_k)\} = C_n^{(1)} f_{a_1|x|}(\nu_k), \end{aligned}$$

де $f_\xi(\nu_k) = \left(\frac{\nu_k}{\xi}\right)^{\nu_k \mu(\nu_k)} \exp\{-M(\nu_k)\}$, $k \in \mathbb{Z}_+$, $\xi > 0$, оскільки $k = \nu_k \mu(\nu_k)$, $k \in \mathbb{Z}_+$.

Отже,

$$\forall n \in \mathbb{Z}_+ \forall x \in \mathbb{R} :$$

$$|\varphi^{(n)}(x)| \leq C_n^{(1)} \inf_{k \in \mathbb{Z}_+} f_{a_1|x|}(\nu_k).$$

Зазначимо, що $\nu_k \leq k$, $M(\nu_k) \leq k$, $k \in \mathbb{Z}_+$,

і

$$\begin{aligned} \ln(f_\xi(\nu_k)) &= k \ln\left(\frac{\nu_k}{\xi}\right) - M(\nu_k) = \\ &= k \left(\ln\left(\frac{\nu_k}{\xi}\right) - \frac{M(\nu_k)}{k} \right) \geq \\ &\geq k \left(\ln\left(\frac{\nu_k}{\xi}\right) - 1 \right) = k \ln\left(\frac{\nu_k}{\xi e}\right). \end{aligned}$$

Тоді

$$\lim_{k \rightarrow +\infty} \ln f_\xi(\nu_k) = +\infty,$$

а, отже,

$$\lim_{k \rightarrow +\infty} f_\xi(\nu_k) = +\infty.$$

Оскільки

$$\lim_{k \rightarrow 0+} \ln f_\xi(\nu_k) = 0,$$

$$\lim_{k \rightarrow 0+} f_\xi(\nu_k) = 1.$$

Таким чином, для довільного $\xi > 0$ справджується нерівність $\inf_{k \in \mathbb{Z}_+} f_\xi(\nu_k) \leq 1$.

Одержимо точнішу оцінку. Для цього зафіксуємо $\xi > 0$. Зрозуміло, що

$$\inf_{k \in \mathbb{Z}_+} f_\xi(\nu_k) \leq \inf_{k: \nu_k \leq \xi} f_\xi(\nu_k).$$

Оскільки

$$\exists a_0 > 0 \forall k \in \mathbb{Z}_+ : \nu_k \leq a_0 + M(\nu_k),$$

то для вказаних k

$$\begin{aligned} f_\xi(\nu_k) &= \left(\frac{\nu_k}{\xi}\right)^k \exp\{-M(\nu_k)\} \leq \\ &\leq \exp\{a_0\} \left(\frac{\nu_k}{\xi}\right)^k \exp\{-\nu_k\} \leq \\ &\leq \exp\{a_0\} \left(\frac{\nu_k}{\xi e}\right)^{\nu_k}, \end{aligned}$$

тобто

$$\inf_{k: \nu_k \leq \xi} f_\xi(\nu_k) \leq \exp\{a_0\} \left(\frac{\nu_k}{\xi e}\right)^{\nu_k}.$$

Позначимо $g_\xi(\nu_k) = \left(\frac{\nu_k}{\xi e}\right)^{\nu_k}$, $k \in \mathbb{N}$, і розглянемо функцію

$$g_\xi(x) = \left(\frac{x}{\xi e}\right)^\xi, \quad 0 \leq x \leq \xi.$$

Тоді

$$\ln g_\xi(x) = x(\ln x - \ln \xi e),$$

$$x_{min} = \xi \text{ і } g_\xi(x_{min}) = \exp\{-\xi\}.$$

Оскільки ми розглядаємо найменше значення не для всіх $x \in [0, \xi]$, а саме для ν_k , $k \in \mathbb{Z}_+$, то мінімум досягається у найближчому $\nu_{k_\xi} \in (\xi - 1, \xi)$.

Тоді

$$\inf_{k: \nu_k \leq \xi} f_\xi(\nu_k) = f_\xi(\nu_{k_\xi}) =$$

$$= \left(\frac{\nu_{k_\xi}}{\xi}\right)^{k_\xi} \exp\{-M(\nu_{k_\xi})\} \leq \exp\{-M(\nu_{k_\xi})\},$$

оскільки

$$\forall k \in \mathbb{Z}_+ : (k+1)\mu(k+1) - k\mu(k) > \mu(k+1).$$

Це означає, що на $[k, k+1]$, $k \in \mathbb{Z}_+$, існує розв'язок рівняння $x\mu(x) = k$, $k \in \mathbb{Z}_+$.

1) Якщо $\xi \leq 2$, то $0 \leq \nu_{k\xi} \leq \xi$ і

$$\begin{aligned} \inf_{k:\nu_k \leq \xi} f_\xi(\nu_k) &\leq \exp\{-M(\nu_{k\xi})\} \leq \\ &\leq \exp\{M(1)\} \exp\{-M(\xi/2)\}. \end{aligned}$$

2) Якщо $\xi > 2$, то, оскільки $\xi - 1 > \xi/2$, маємо

$$\inf_{k:\nu_k \leq \xi} f_\xi(\nu_k) \leq \exp\{-M(\xi/2)\}.$$

Отже,

$$\begin{aligned} \forall \xi > 0 : \inf_{k:\nu_k \leq \xi} f_\xi(\nu_k) &\leq \\ &\leq \exp\{M(1)\} \exp\{-M(\xi/2)\}. \end{aligned}$$

Тоді

$$\exists a > 0 \forall n \in \mathbb{Z}_+ \exists C_n > 0 \forall x \in \mathbb{R} :$$

$$|\varphi^{(n)}(x)| \leq C_n \exp\{-M(ax)\},$$

де $a = a_1/2$, $C_n = C_n^{(1)} \exp\{M(1)\}$.

Теорема 2. Для функції $\varphi \in W_M^\Omega$ наступні твердження еквівалентні:

1) $\exists C > 0 \exists a > 0 \exists b > 0 \forall z = x + iy \in \mathbb{C} :$

$$|\varphi(z)| \leq C \exp\{-M(ax) + \Omega(by)\}.$$

2) $\exists C_1 > 0 \exists a_1 > 0 \exists b_1 > 0 \forall n \in \mathbb{Z}_+$

$$\exists \rho_n \in [0, n), \rho_0 = 0, \forall x \in \mathbb{R} :$$

$$|\varphi^{(n)}(x)| \leq C_1 \frac{n! b_1^n}{\rho_n^n} \exp\{\Omega(\rho_n) - M(a_1 x)\},$$

де ρ_n - розв'язок рівняння $x\omega(x) = n$, $n \in \mathbb{Z}_+$.

Доведення. Доведемо, що з першого твердження випливає друге. Згідно з формулою Коші

$$\varphi^{(n)}(x) = \frac{n!}{2\pi i} \oint_{\Gamma_R} \frac{\varphi(z)}{(z-x)^{n+1}} dz, \quad n \in \mathbb{Z}_+,$$

де Γ_R - коло радіуса R з центром у точці $x \in \mathbb{R}$.

Тоді

$$\begin{aligned} |\varphi^{(n)}(x)| &\leq \frac{n!}{2\pi} \oint_{\Gamma_R} \frac{|\varphi(z)|}{|z-x|^{n+1}} ds \leq \\ &\leq \frac{n!}{2\pi} \max_{z \in |z-x|=R} \frac{|\varphi(z)|}{|z-x|^{n+1}} \oint_{\Gamma_R} ds = \\ &= n! R \max_{z \in |z-x|=R} \frac{|\varphi(z)|}{|z-x|^{n+1}}. \end{aligned}$$

Оскільки $\varphi \in W_M^\Omega$, то, врахувавши твердження 1), одержимо, що

$$|\varphi^{(n)}(z)| \leq \frac{Cn!}{R^n} \exp\{-M(ax_0) + \Omega(bR)\},$$

де x_0 - точка максимуму функції $\exp\{-M(a\xi)\}$, $\xi \in [x-R, x+R]$.

Оскільки M є зростаючою на $[0, +\infty)$ функцією, то $x_0 \in \{0, x-R, x+R\}$. Тому $x_0 = x + \theta R$, де $\theta \in \{0; 1; -1\}$, причому $\theta = 0$, коли $x = 0$.

Враховуючи опуклість вниз і парність функції M , отримуємо

$$\begin{aligned} |\varphi^{(n)}(x)| &\leq \frac{Cn!}{R^n} \exp\{-M(ax) - M(a\theta R)\} \times \\ &\times \exp\{\Omega(bR)\}, \quad x \in \mathbb{R}, n \in \mathbb{Z}_+. \end{aligned}$$

Для кожного $n \in \mathbb{Z}_+$ функція $g_n(R) = \exp\{\Omega(bR)\}/R^n$, $R \in (0, +\infty)$, є диференційовною, причому

$$\lim_{R \rightarrow \infty} g_n(R) = \infty, \quad n \in \mathbb{Z}_+,$$

і

$$\lim_{R \rightarrow 0+} g_n(R) = \begin{cases} \infty, & n \geq 1, \\ 1, & n = 0. \end{cases}$$

Оскільки $g_n(R) \geq 0$, $R \in (0, +\infty)$, $n \in \mathbb{Z}_+$, то дана функція досягає свого мінімуму. Знайдемо його. Маємо

$$g'_n(R) = \frac{\exp\{\Omega(bR)\}(bR\omega(bR) - n)}{R^{n+1}}$$

для всіх $n \in \mathbb{Z}_+$. Прирівняємо до нуля і дістанемо $bR\omega(bR) = n$, $n \in \mathbb{Z}_+$. Воно має розв'язок $\rho_n = bR_n < n$, коли $n \geq 1$ і $\rho_0 = 0$, коли $n = 0$.

Безпосередньо переконаємося у тому, що кожна функція g_n , $n \in \mathbb{Z}_+$, досягає свого мінімуму в точці $R_n = \frac{\rho_n}{b}$.

Отже, якщо $\varphi \in W_M^\Omega$, то

$$\exists C > 0 \exists a > 0 \exists b > 0 \forall n \in \mathbb{Z}_+$$

$$\exists R_n = \frac{\rho_n}{b} \forall x \in \mathbb{R} :$$

$$|\varphi^{(n)}(x)| \leq C \frac{n! b^n}{\rho_n^n} \exp\{-M(ax)\} \exp\{\Omega(\rho_n)\},$$

де ρ_n - розв'язок рівняння $x\omega(x) = n$, $n \in \mathbb{Z}_+$.

Навпаки, нехай нескінченно диференційовна функція $\varphi : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ задовольняє умову 2). Тоді її можна аналітично продовжити на всю площину \mathbb{C} . Дійсно, залишковий член у формулі Тейлора

$$\begin{aligned} \varphi(x + \Delta x) &= \sum_{k=0}^n \frac{\varphi^{(k)}(x)}{k!} (\Delta x)^k + \\ &+ \frac{\varphi^{(n+1)}(\xi)}{(n+1)!} (\Delta x)^{n+1}, \quad x \in \mathbb{R}, \end{aligned}$$

де $|\xi - x| < |\Delta x|$, допускає оцінку

$$\begin{aligned} &\frac{|\varphi^{(n+1)}(\xi)|}{(n+1)!} |\Delta x|^{n+1} \leq \\ &\leq \frac{C_1 |b_1 \Delta x|^{n+1}}{\rho_{n+1}^{n+1}} \exp\{-M(a_1 x)\} \exp\{\Omega(\rho_{n+1})\}, \end{aligned}$$

$x \in \mathbb{R}$.

Оскільки $\Omega(\rho_n) = \int_0^{\rho_n} \omega(x) dx$, $n \geq 1$, то

згідно з теоремою про середнє значення власного інтеграла

$$\forall n \in \mathbb{N} \exists \xi_n \in (0, \rho_n) : \Omega(\rho_n) = \rho_n \omega(\xi_n).$$

Якщо ж $n = 0$, то $\rho_0 = 0$ і $\Omega(0) = \omega(0) = 0$.

Функція ω монотонно зростаюча і неперервна, тому для всіх $n \in \mathbb{N}$ і $\Delta x \in \mathbb{R}_+$

$$\Omega(\rho_n) < \rho_n \omega(\rho_n) = n$$

і

$$\frac{|b_1 \Delta x|^n \exp\{\Omega(\rho_n)\}}{\rho_n^n} \leq \frac{|b_1 \Delta x|^n \exp\{n\}}{\rho_n^n} =$$

$$= \exp\{n(\ln(b_1 e |\Delta x|) - \ln \rho_n)\}.$$

Оскільки $\rho_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \infty$, то

$$\frac{|b_1 \Delta x|^n \exp\{\Omega(\rho_n)\}}{\rho_n^n} = o(s^n),$$

де s - довільне число з проміжку $(0, 1)$, тобто $\frac{|b_1 \Delta x|^n \exp\{\Omega(\rho_n)\}}{\rho_n^n} \rightarrow 0$ при $n \rightarrow \infty$ для всіх $|\Delta x| \in \mathbb{R}_+$ швидше за загальний член довільної геометричної прогресії.

Отже, залишковий член у формулі Тейлора прямує до нуля для довільних $\Delta x \in \mathbb{C}$, тому φ є цілою аналітичною функцією.

Таким чином,

$$\varphi(x + iy) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{\varphi^{(n)}(x)}{n!} (iy)^n, \quad z = x + iy \in \mathbb{C},$$

і

$$\begin{aligned} |\varphi(x + iy)| &\leq \sum_{n=0}^{\infty} \frac{|\varphi^{(n)}(x)|}{n!} |y|^n \leq \\ &\leq C_1 \exp\{-M(a_1 x)\} \sum_{n=0}^{\infty} \frac{|b_1 y|^n}{\rho_n^n} \exp\{\Omega(\rho_n)\}, \end{aligned}$$

$z = x + iy \in \mathbb{C}$.

Оцінимо $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{|b_1 y|^n}{\rho_n^n} \exp\{\Omega(\rho_n)\}$, $y \in \mathbb{R}$.

Знайдемо номер $n_0 \in \mathbb{N}$, починаючи з якого

$$\sup_{n \geq n_0} \frac{|b_1 e y|}{\rho_n} \leq \frac{1}{2}.$$

Безпосередньо встановлюємо, що $n_0 > \rho_n \geq 2|bey|$. Покладемо $n_0 = [(2|bey|)] + 1$ (тут $[s]$ - ціла частина числа s). Тоді

$$\begin{aligned} &\sum_{n=0}^{\infty} \frac{|b_1 y|^n}{\rho_n^n} \exp\{\Omega(\rho_n)\} = \\ &= \sum_{n=0}^{n_0-1} \frac{|b_1 y|^n}{\rho_n^n} \exp\{\Omega(\rho_n)\} + \\ &+ \sum_{n=n_0}^{\infty} \frac{|b_1 y|^n}{\rho_n^n} \exp\{\Omega(\rho_n)\} \leq \\ &\leq n_0 \sup_{0 \leq n \leq n_0-1} \left[\frac{|b_1 y|^n}{\rho_n^n} \exp\{\Omega(\rho_n)\} \right] + 1 \leq \end{aligned}$$

$$\leq C_1 |b_1 e y| \sup_{0 \leq n \leq n_0 - 1} \left[\frac{|b_1 y|^n}{\rho_n} \exp\{\Omega(\rho_n)\} \right] + 1.$$

Запишемо

$$\begin{aligned} \frac{|b_1 y|^n}{\rho_n^n} \exp\{\Omega(\rho_n)\} &= \frac{|b_1 y|^{n-\rho_n}}{\rho_n^{n-\rho_n}} \times \\ &\times \exp\{\Omega(\rho_n) - \rho_n\} \frac{|b_1 y|^{\rho_n}}{\rho_n^{\rho_n}} \exp\{\rho_n\}, \end{aligned}$$

$y \in \mathbb{R}$, $n \in \mathbb{Z}_+$. Оскільки

$$\begin{aligned} \frac{|b_1 y|^{n-\rho_n}}{\rho_n^{n-\rho_n}} \exp\{\Omega(\rho_n) - \rho_n\} &\leq \\ &\leq \exp\{(n - \rho_n)(\ln|b_1 y| + 1 - \ln\rho_n)\} = o(s^n), \end{aligned}$$

де $s \in (0, 1)$, $y \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$, то:

1) $\exists C_2 > 0$:

$$\sup_{n \geq \rho_n \geq |b_1 e y|} \left[\frac{|b_1 y|^{n-\rho_n}}{\rho_n^{n-\rho_n}} \exp\{n - \rho_n\} \right] \leq C_2;$$

$$2) \sup_{0 \leq n \leq |b_1 e y|} \left[\frac{|b_1 y|^{n-\rho_n}}{\rho_n^{n-\rho_n}} \exp\{n - \rho_n\} \right] \leq$$

$$\leq \exp\{|b_1 e y| \ln|b_1 e y|\}, \quad y \in \mathbb{R} \setminus \{0\}.$$

Використовуючи відоме співвідношення з [2]

$$\begin{aligned} \exp\left\{-\frac{\alpha}{e} |\xi|^{1/\alpha}\right\} &\leq \inf_{k \in \mathbb{Z}_+} \frac{k^{k\alpha}}{|\xi|^k} \leq \\ &\leq \exp\left\{\frac{\alpha e}{2}\right\} \exp\left\{-\frac{\alpha}{e} |\xi|^{1/\alpha}\right\}, \quad \alpha > 0, \quad \xi > 0, \end{aligned}$$

отримуємо

$$\begin{aligned} \sup_{0 \leq n \leq n_0} \left[\frac{|b_1 y|^{\rho_n}}{\rho_n^{\rho_n}} \exp\{\rho_n\} \right] &\leq \\ &\leq \frac{1}{\inf_{n \geq 0} \left(\frac{\rho_n}{|b_1 e y|} \right)^{\rho_n}} \leq \exp\left\{\frac{|b_1 e y|}{e}\right\} = \\ &= \exp\{|b_1 y|\}, \quad y \in \mathbb{R} \setminus \{0\}. \end{aligned}$$

Тоді

$$\begin{aligned} C_1 |b_1 e y| \sup_{0 \leq n \leq n_0 - 1} \left[\frac{|b_1 y|^n}{\rho_n^n} \exp\{\Omega(\rho_n)\} \right] + 1 &\leq \\ &\leq C_3 \exp\{4|b_1 e y| \ln|b_1 e y|\} \leq \\ &\leq C_4 \exp\{\Omega(4b_1 e y)\}, \quad y \in \mathbb{R} \setminus \{0\}, \end{aligned}$$

де стала C_4 — не залежить від y . Зауважимо, що для $y = 0$ дана нерівність очевидна.

Отже,

$$\begin{aligned} |\varphi(x + iy)| &\leq \\ &\leq C_5 \exp\{-M(a_1 x) + \Omega(by)\}, \quad z = x + iy \in \mathbb{C}, \end{aligned}$$

де $C_5 = C_1 C_4$, $b = 4b_1 e$.

Теорема 3. Для функції $\varphi \in W^\Omega$ наступні твердження еквівалентні:

$$1) \exists b > 0 \forall k \in \mathbb{Z}_+ \exists C_k > 0$$

$$\forall z = x + iy \in \mathbb{C} : |z^{(k)} \varphi(z)| \leq C_k \exp\{\Omega(by)\};$$

$$2) \exists b_1 > 0 \forall k \in \mathbb{Z}_+ \exists C_k^{(1)} > 0 \forall n \in \mathbb{Z}_+$$

$$\exists \rho_n \in [0, n], \quad \rho_0 = 0, \quad \forall x \in \mathbb{R} :$$

$$|x^k \varphi^{(n)}(x)| \leq C_k^{(1)} \frac{n! b_1^n}{\rho_n^n} \exp\{\Omega(\rho_n)\},$$

де ρ_n - розв'язок рівняння $x\omega(x) = n$, $n \in \mathbb{Z}_+$.

Доведення. Нехай справджується твердження 1). Для кожного $k \in \mathbb{Z}_+$ покладемо $\varphi_k(z) = z^k \varphi(z)$, $z \in \mathbb{C}$.

Функції φ_k , $k \in \mathbb{Z}_+$, належать до простору W^Ω і

$$|\varphi_k(z)| \leq C_k \exp\{\Omega(by)\}, \quad z = x + iy \in \mathbb{Z}, \quad k \in \mathbb{Z}_+,$$

де стала b залежить від φ , стала C_k - від функції φ та k . Застосуємо до функції φ_k теорему 2, коли $a = 0$. Тоді

$$\forall n \geq 0 \exists \rho_n \in [0, n], \quad \rho_0 = 0, \quad \forall x \in \mathbb{R} :$$

$$|\varphi_k^{(n)}(x)| \leq C_k \frac{n! b^n}{\rho_n^n} \exp\{\Omega(\rho_n)\},$$

де ρ_n - розв'язок рівняння $x\omega(x) = n$, $n \in \mathbb{Z}_+$.

Відомо, що

$$\varphi_k^{(n)}(x) = \sum_{i=0}^n C_n^i (x^k)^{(i)} \varphi^{(n-i)}(x), \quad x \in \mathbb{R}.$$

Розглядатимемо випадок $n \geq 2$. Для $k = 0$

$$|\varphi_0^{(n)}(x)| = |\varphi(x)^{(n)}| \leq C_0 \frac{b^n n!}{\rho_n^n} \exp\{\Omega(\rho_n)\};$$

для $k = 1$

$$\varphi_1^{(n)}(x) = x \varphi^{(n)}(x) + n \varphi^{(n-1)}(x), \quad x \in \mathbb{R}.$$

Звідси

$$x\varphi^{(n)}(x) = \varphi_1^{(n)}(x) - n\varphi^{(n-1)}(x), \quad x \in \mathbb{R}.$$

Тому

$$\begin{aligned} |x\varphi^{(n)}(x)| &\leq |\varphi_1^{(n)}(x)| + n|\varphi^{(n-1)}(x)| \leq \\ &\leq \max\left(C_1, \frac{C_0}{b}\right) \frac{b^n n!}{\rho_n^n} \exp\{\Omega(\rho_n)\} \times \\ &\times \left(1 + \frac{\rho_n^n}{\rho_{n-1}^{n-1}} \frac{\exp\{\Omega(\rho_{n-1})\}}{\exp\{\Omega(\rho_n)\}}\right), \quad x \in \mathbb{R}. \end{aligned}$$

Оцінимо вираз

$$\begin{aligned} \frac{\rho_n^n}{\rho_{n-1}^{n-1}} \frac{\exp\{\Omega(\rho_{n-1})\}}{\exp\{\Omega(\rho_n)\}} &= \\ = \rho_{n-1} \left(\frac{\rho_n}{\rho_{n-1}}\right)^n \frac{\exp\{\Omega(\rho_{n-1})\}}{\exp\{\Omega(\rho_n)\}}. \end{aligned}$$

Оскільки

$$\begin{aligned} \frac{\rho_n}{\rho_{n-1}} &= \frac{\rho_n \omega(\rho_n) \omega(\rho_{n-1})}{\rho_{n-1} \omega(\rho_{n-1}) \omega(\rho_n)} = \\ = \frac{n}{n-1} \cdot \frac{\omega(\rho_{n-1})}{\omega(\rho_n)} &< \frac{n}{n-1} = 1 + \frac{1}{n-1}, \end{aligned}$$

то

$$\left(\frac{\rho_n}{\rho_{n-1}}\right)^n < \left(1 + \frac{1}{n-1}\right)^n \leq 4.$$

Очевидно, що для довільного $\varepsilon > 0$

$$\rho_{n-1} < \exp\{\varepsilon \rho_{n-1}\} < \exp\{\Omega(\varepsilon \rho_{n-1})\}, \quad n \geq 1.$$

На підставі того, що

$$\rho_{n-1} \exp\{\Omega(\rho_{n-1})\} < \exp\{\Omega((\varepsilon + 1)\rho_{n-1})\},$$

для кожного $n > 2$ виберемо $\varepsilon_n \in$

$$\left(0, \frac{\rho_n}{\rho_{n-1}} - 1\right) \text{ так, щоб}$$

$$\rho_{n-1} \exp\{\Omega(\rho_{n-1})\} \leq \exp\{\Omega(\rho_n)\}.$$

Тоді

$$\rho_{n-1} \left(\frac{\rho_{n-1}}{\rho_n}\right)^n \frac{\exp\{\Omega(\rho_{n-1})\}}{\exp\{\Omega(\rho_n)\}} < 4, \quad n \geq 1.$$

Отже,

$$|x\varphi^{(n)}(x)| \leq C'_1 b^n n! \frac{\exp\{\Omega(\rho_n)\}}{\rho_n^n}, \quad x \in \mathbb{R},$$

$$\text{де } C'_1 = 5 \max\left(C_1, \frac{C_0}{b}\right).$$

У загальному випадку маємо

$$\begin{aligned} |x^k \varphi^{(n)}(x)| &\leq |\varphi_k^{(n)}(x)| + C_n^1 k |x^{k-1} \varphi^{(n-1)}(x)| + \\ &+ C_n^2 k(k-1) |x^{k-2} \varphi^{(n-2)}(x)| + \dots \leq \\ &\leq \max\left(C_k, \frac{C_{k-1}}{b} k, \frac{C_{k-2}}{b^2} k(k-1), \dots\right) \frac{b^n n!}{\rho_n^n} \times \\ &\times \exp\{\Omega(\rho_n)\} \left(1 + 4 + \frac{4^2}{2!} + \frac{4^3}{3!} + \dots\right) \leq \\ &\leq C'_k \frac{b^n n!}{\rho_n^n} \exp\{\Omega(\rho_n)\}, \end{aligned}$$

де

$$C'_k = e^4 \max\left(C_k, \frac{C_{k-1}}{b} k, \frac{C_{k-2}}{b^2} k(k-1), \dots\right).$$

Доведення оберненого твердження аналогічне відповідному доведенню в теоремі 2.

На підставі теорем 1 і 2 правильне твердження.

Теорема 4. Для функції $\varphi \in W_M^\Omega$ наступні твердження еквівалентні:

1) $\exists a > 0 \quad \exists b > 0 \quad \exists C > 0 \quad \forall z = x + iy \in \mathbb{C} : |\varphi(z)| \leq C \exp\{-M(ax) + \Omega(by)\}$.

2) $\exists C_1 > 0 \quad \exists a_1 > 0 \quad \exists b_1 > 0 \quad \forall k \in \mathbb{Z}_+ \quad \exists \nu_k \in [0, k], \nu_0 = 0, \quad \forall n \in \mathbb{Z}_+ \quad \exists \rho_n \in [0, n], \rho_0 = 0, \quad \forall x \in \mathbb{R} : |x^k \varphi^{(n)}(x)| \leq$

$C_1 n! \left(\frac{b_1}{\rho_n}\right)^n \left(\frac{\nu_k}{a_1}\right)^k \exp\{\Omega(\rho_n) - M(\nu_k)\}$, де ρ_n

- розв'язок рівняння $x\omega(x) = n, n \in \mathbb{Z}_+, \nu_k$ - розв'язок рівняння $x\mu(x) = k, k \in \mathbb{Z}_+.$

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Гельфанд И.М., Шилов Г.Е. Некоторые вопросы теории дифференциальных уравнений. — М.: Физматгиз, 1958. — 274 с.

2. Гельфанд И.М., Шилов Г.Е. Пространства основных и обобщенных функций. — М.: Физматгиз, 1958. — 308 с.

Стаття надійшла до редколегії 27.12.1999